

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

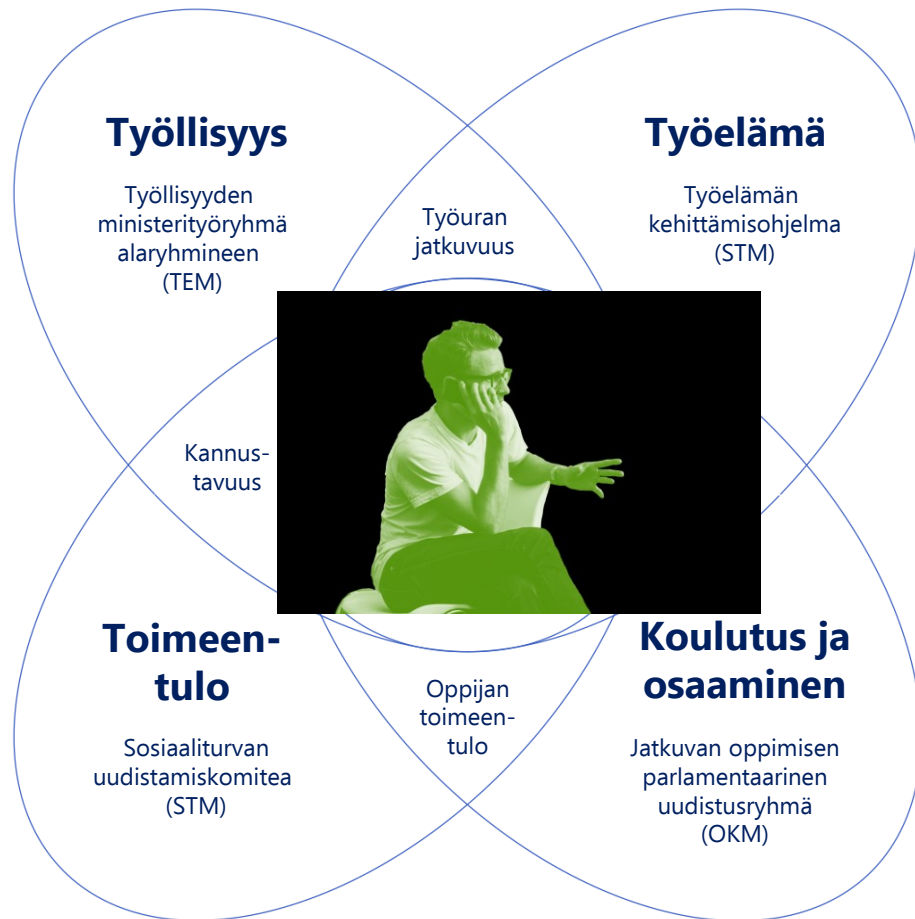
Jatkuvan oppimisen uudistus

Parlamentaarinen ryhmä ja tukiryhmä 2.12.2020

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Uudistuksessa tarkastellaan jatkuvaa oppimista kokonaisuutena. Kokonaistarkastelussa otetaan huomioon koko koulutuspolun koulutuksen tarjonnan ja rahoituksen, sosiaaliturvan, muutosturvan, työttömyysturvan, omaehtoisen ja työvoimapolitiittisen koulutuksen sekä osaamisen tunnistamisen niveltäminen uuteen järjestelmään.

Seuraavaksi

2.12.
Parlamentaarinen
ryhmä + tukiryhmä

8.12.
OSSI

10.12.
Parlamentaarinen
ryhmä

11.12.
Työllisyyden
minry?

17.12.
Julkistus

Lähtökohdat

- Säilyttääkseen asemansa johtavana tietoyhteiskuntana Suomen on pystyttävä uudistamaan mittavasti aikuisväestön osaamistasoa
- Jos tässä epäonnistutaan, uhkana on talouden uudistumisen esteeksi muodostuva pula osaajista ja paheneva heikosti koulutettujen työttömyys
- Osaamisen kehittämisen tarve koskee kaikkia työmarkkinastatuksesta riippumatta; työllisiä, työttömiä ja työvoiman ulkopuolella olevia

Jatkuvan oppimisen järjestelmän puutteet/ongelmat tiivistetysti

- Kaikilla ei ole työelämän muutosten edellyttämää osaamista
- Osaamispanostukset eivät kohdennu tarpeiden mukaisesti – pelkkä koulutustarjonnan lisääminen ei ole ratkaisu
- Ennakointitiedon hyödyntäminen on heikkoa ja ennakoinnissa on puutteita
- Ohjauspalvelut ovat hajanaisia - elinikäinen ohjaus ei toteudu
- Koulutustarjonnassa on aukkoja; lyhyemmät, työelämärelevantit koulutusvaihtoehdot puuttuvat, mikä johtaa mm. maksuttoman tutkintokoulutuksen käyttämiseen täydennyskoulutuksena

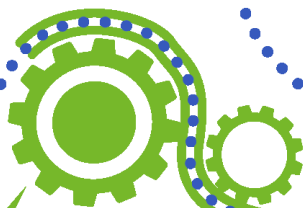
JATKUVA OPPIMINEN tarkoittaa koko elämänkaaren aikaista, eri elämänalueille ulottuvaa oppimista.

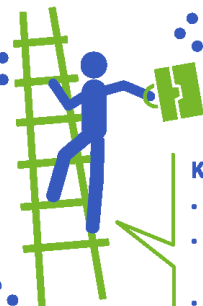
TYÖSSÄ OPPIMINEN

- kokeneemman työntekijän tai mentorin opastuksella, koulutuksessa,
- itsenäisesti,
- verkkomateriaalien avulla jne.

Nykyisin osaamisen kehittäminen aikuisiällä on palapeliä, mitä sen ei pitäisi olla.

JATKUVAN OPPIMISEN UUDISTUS

KOULUTUSSISÄLLÖT

- työpaikalla tarjottavat opinnot,
- koulutusjärjestelmän tarjoamat koulutukset sekä
- muut kurssit/koulutukset.

OPPILAITOS

TYÖ

HARRASTUS

KURSSI

Jatkuva oppiminen kattaa koulutusjärjestelmän mukaisen oppimisen ja siitä täysin riippumatta tapahtuvan oppimisen.

OPISKELUN AIKAINEN TOIMEENTULO

- palkka
- aikuiskoulutustuki
- työttömyysetuus
- opintotuki

Teemakohtainen valmistelu

- Kehittämisen suuntaviivoja valmisteltiin viidessä eri teemassa.
- Kullakin teemalla olivat omat ”kehittämisen suuntaviivansa”

Julkaistut suuntaviivapaperit ja selvitykset

<https://minedu.fi/jatkuva-oppiminen>

[Jatkuvan oppimisen tavoitteet ja mitattavat indikaattorit \(14.5.\)](#)

[Jatkuvan oppimisen palvelujärjestelmän uudistaminen, kehittämisen suuntaviivat \(14.5.\)](#)

- [Selvitys jatkuvan oppimisen palveluorganisaation perustamisesta \(3.7.\)](#)

[Aliedustettujen ryhmien osaaminen, kehittämisen suuntaviivat \(9.9\)](#)

[Ennakoinnin kehittämisen suuntaviivat \(9.9\)](#)

[Etuusjärjestelmät osana jatkuvan oppimisen järjestelmää \(13.10\)](#)

[Osaamisen johtaminen ja kehittäminen työelämässä, kehittämisen suuntaviivat \(13.10\)](#)

[Ohjauksen kehittämisen suuntaviivat \(13.10\)](#)

Linjauksista

- Jatkuva oppiminen ulottuu yhteiskunnan eri alueille ja eri hallinnonaloille. Koulutusjärjestelmässä ilmiö ylittää eri koulutustasot.
- Linjauksissa on tarkasteltu jatkuvaa oppimista kokonaisuutena.
- Ensisijaisena tavoitteena ollut muodostaa jatkuvan oppimisen pitkäjänteiselle kehittämiselle yhteinen tarkastelukehikko ja pohja.
- Lisäksi linjataan yhteisen tilannekuvan pohjalta kehittämistoimia jatkuvan oppimisen keskeisillä osa-alueilla.
- Monin osin toimenpiteet vaativat jatkovalmistelua joko jatkuvan oppimisen uudistusprosessissa tai osana muuta kehittämistyötä. Tämä koskee myös uudistuksen kustannuksia ja rahoitustarpeita, joita koskevat asiat käsitellään ja niistä päätetään valtiontalouden menokehyksen puitteissa valtion talousarviossa ja julkisen talouden suunnitelmassa sovittaen ne yhteen muiden julkisen talouden menotarpeiden kanssa.

Visio ja tavoitteet (luonnos)

Kaikilla on merkityksellisen elämän edellyttämät tiedot, taidot ja osaaminen.

Jokainen työikäinen kehittää osaamistaan työuran aikana.

Osaaminen uudistaa työelämää ja työelämä osaamista. Osaava työvoima tukee kestävästä kasvusta, innovaatioita, kilpailukykyä ja sitä kautta hyvinvointia.

Toimenpidekokonaisuudet

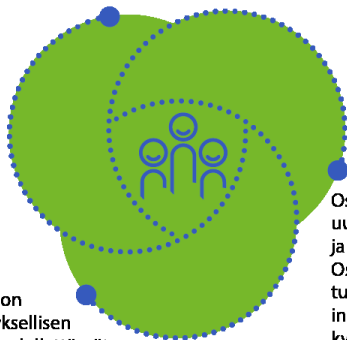
A. Jatkuva oppiminen osana työelämää

1. Oppivan työyhteisön kehittäminen
2. Osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen
3. Työelämän ja osaamisjärjestelmän yhteyden tiivistäminen

C. Jatkuvan oppimisen saavutettavuuden varmistaminen

1. Ohjauksen kokonaisvaltainen kehittäminen
2. Hakeva toiminta ja viestintä
3. Etuusjärjestelmän kehittäminen tukemaan jatkuvaa oppimista

Jokainen työikäinen kehittää osaamistaan työuran aikana.

Kaikilla on merkityksellisen elämän edellyttämät tiedot, taidot ja osaaminen.

Osaaminen uudistaa työelämää ja työelämä osaamista. Osaava työvoima tukee kestäväää kasvua, innovaatioita, kilpailukykyä ja sitä kautta hyvinvointia.

B. Jatkuvan oppimisen palvelujärjestelmän luominen

1. Uudistuva tarjonta
2. Ennakoinnin systemaattinen ja kokonaisvaltainen kehittäminen ja parempi hyödyntäminen
3. Oppijan ja työnhakijan palveluprosessien kehittäminen
4. Digitaalisuuden mahdollisuuksiin tarttuminen
5. Työn ja osaamisen liiton vahvistaminen ja jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskus

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Jatkuva oppiminen työelämässä

Toimenpidekokonaisuus	Alustava aikataulu	Toimijat
Oppivan työyhteisön kehittäminen: <ul style="list-style-type: none">Toimenpide 1: Työpaikalla tapahtuva oppiminen nostetaan keskeiseksi strategiseksi ulottuvuudeksi organisaatioissa.Toimenpide 2. Toimintatapoja uudistetaan oppimiseen kannustavaksi	2021-2023	STM, TEM tukevat hankerahoituksella
Osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen: <ul style="list-style-type: none">Toimenpide 3: Tunnistetaan nykyistä paremmin työssä opittua osaamista. Kehitetään toimintatapoja ja välineitä osaamisen tunnistamiselle ja tunnustamiselle erilaisissa osaamisen määrittelytilanteissa.Toimenpide 4: Luodaan työssä olevien osaamisen kartoittamisen ja urasuunnittelun välineitä osana jatkuvan oppimisen digitaalista palvelukokonaisuutta.	2021-2023	TEM, OKM OKM, TEM, OPH, KEHA
Työelämän ja osaamisjärjestelmän yhteyden tiivistäminen: <ul style="list-style-type: none">Toimenpide 5: Tiivistetään työpaikkojen ja osaamispalveluiden tarjoajien välistä yhteistyötä.Toimenpide 6: Tuetaan pk-yritysten ja yksinyrittäjien toimialakohtaisten tai muilla perusteilla muodostettujen verkostojen osaamisen kehittämistoimia.	2021-2023	TEM, OKM

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Jatkuvan oppimisen palvelujärjestelmä

Toimenpidekokonaisuus	Alustava aikataulu	Toimijat
Uudistuva tarjonta:		
<ul style="list-style-type: none"> Toimenpide 7: Uudistetaan nykyistä työikäisille kohdennettavaa koulutustarjontaa koulutuksen tarjoajien ja työnantajien välisenä yhteistyönä 	2021 -	OKM, TEM, palvelukeskus, yhteistyössä alueellisten toimijoiden, korkeakoulujen, koulutuksen järjestäjien ja ylläpitäjien kanssa
<ul style="list-style-type: none"> Toimenpide 8: Luodaan uusia, joustavia, lyhytkestoisia, räätälöityjä ja työelämän tarpeisiin vastaavia osaamispalveluita 	2021 –	Palvelukeskus
<ul style="list-style-type: none"> Toimenpide 9: Räätälöidään ja kehitetään koulutustarjontaa erilaisten aliedustettujen ryhmien tarpeisiin. 	2021 - 2022	OKM, TEM, palvelukeskus, yhteistyössä alueellisten toimijoiden, korkeakoulujen, koulutuksen järjestäjien ja ylläpitäjien kanssa
Ennakoinnin systemaattinen ja kokonaisvaltainen kehittäminen ja parempi hyödyntäminen		
<ul style="list-style-type: none"> Toimenpide 10: Uudistetaan lyhyen aikavälin kohtaantoa koskevan tietotuotannon menettelyjä ja toimintatapoja. 	2021-	TEM, KEHA, OPH
<ul style="list-style-type: none"> Toimenpide 11: Luodaan malli keskipitkän aikavälin ennakoinnille. 	2021-2022	OPH, OEF, KEHA
<ul style="list-style-type: none"> Toimenpide 12: Luodaan luokitus osaamistarpeille. 	2021 -	OPH, OEF, KEHA, palvelukeskus
<ul style="list-style-type: none"> Toimenpide 13: Uudistetaan ennakoinnin raportointijärjestelmä. 	2021-2023	OKM, TEM, OPH, palvelukeskus

Toimenpidekokonaisuus	Alustava aikataulu	Toimijat
<p>Oppijan ja työnhakijan palveluprosessien kehittäminen</p> <ul style="list-style-type: none"> Toimenpide 14: Kehitetään oppijan ja työnhakijan palveluprosessia tunnistamaan paremmin olemassa oleva osaaminen ja yksilölliset osaamistarpeet. 	2021-	TEM, OKM
<p>Digitaalisuuden mahdollisuuksiin tarttuminen:</p> <ul style="list-style-type: none"> Toimenpide 15: Otetaan jatkuvan oppimisen digitaalinen palvelukokonaisuus käyttöön asteittain. Toimenpide 16: Vahvistetaan digiosaamista läpi elämän. 	2021-2023	OKM, TEM, OPH, KEHA OKM, TEM
<p>Työn ja osaamisen liiton vahvistaminen ja jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskus</p> <ul style="list-style-type: none"> Toimenpide 17: Vahvistetaan työn ja osaamisen liittoa ja alueellisia ekosysteemejä Toimenpide 18: Perustetaan jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskus. 	2021-	OKM, TEM, palvelukeskus, OKM, TEM, partit+sy

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Jatkuvan oppimisen saavutettavuuden varmistaminen

Toimenpidekokonaisuus	Alustava aikataulu	Toimijat
Ohjauksen kokonaisvaltainen kehittäminen: <ul style="list-style-type: none"><li data-bbox="156 383 987 445">▪ Toimenpide 19: Kehitetään monialaisten ohjaus- ja palvelupolkujen malleja,<li data-bbox="156 473 1064 568">▪ Toimenpide 20: Aikuisten urasuunnittelutaitoja ja edellytyksiä tehdä omaa koulutusta ja työuraa koskevia päätöksiä parannetaan kansalaisille suunnatulla urasuunnittelutaitojen edistämisen hankkeella.<li data-bbox="156 597 1045 659">▪ Toimenpide 21: Ohjauksen menetelmäosaamista ja ohjaajien osaamista parannetaan ohjausosaamisen kehittämishankkeella<li data-bbox="156 687 1006 782">▪ Toimenpide 22: Aikuisten ohjauksen valtakunnallinen koordinaatio ja kehittäminen kootaan jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskukseen.	2021-	TEM, OKM ja STM, monialaisen palvelun tukirakenne TEM, OKM Palvelukeskus

Toimenpidekokonaisuus	Alustava aikataulu	Toimijat
Hakeva toiminta ja viestintä		
▪ Toimenpide 23: Käynnistetään hakevaa toimintaa	2021-2023	OKM, TEM, palvelukeskus, korkeakoulut, oppilaitokset, partit + sy
▪ Toimenpide 24: Markkinoidaan osaamisen kehittämisen mahdollisuuksia	2021-2022	
Etuuksien kehittäminen tukemaan jatkuvaa oppimista		
▪ Toimenpide 25: Kehitetään työttömien opiskelumahdollisuuksia.	2021-2022	TEM, STM
▪ Toimenpide 26: Opintotuen kehittämisen yhteydessä arvioidaan mahdollisuuksia kehittää sitä tukemaan nykyistä paremmin jatkuvaa oppimista	2021-	OKM OKM, TEM, STM
▪ Toimenpide 27: Etuusjärjestelmää tarkastellaan aliedustettujen ryhmien näkökulmasta		

**Jotta uudistus on mahdollinen,
on tärkeää löytää
yhteinen linja ja tahto.**

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET